

Ponedeljek

Leto II.

Ljubljana, 29. oktobra 1928

Štev. 44

Zmagoslavje KDK v Celju

Krasno zborovanje v osrčju Slovenije. — Brezuspješna prizadevanja in nasilja klerikalcev.

Z burnim odobravanjem sprejeti govori narodnih poslancev

Neposredno za Siskom je včerajšnje nedeljo prišlo na vrsto Celje, da na impozantan način manifestira svojo voljo za vztrajnost v borbi za ideje in cilje KDK. Razume se, da celjski zbor ni mogel po svoji obsežnosti biti enakovreden naslednik onega v Sisku, toda navdušenje, ki je vládalo na njem, je podalo krasen dokaz, da se Slovenija v naglih etapah priključuje kmečko-demokratskemu pokretu. Zgodovinska tla Siska so pred tednom nosila deset-tisoče pravnikov onih borcev za svobodo, ki so v slogi Hrvatstva in Slovenstva videli svoj spas. A zgodovinsko Celje, ki je že pred stoletji kľjubovalo Habsburgom, je z včerajšnjim velikim zborom dokazalo, da se zaveda svojih zgodovinskih tradicij. Celje — stečiče Savinjske doline, po naturi podano srce Slovenije, središče tuiskega prometa na Štajerskem — je navzlic mnogoterim preizkušnjam v komaj minulih letih in desetletjih podalo krasen dokaz, da se v njem stekajo žive žile slovenskega Štajerja. Bil je včerajšnji manifestacijski zbor ne glede na prigodnico desetletnice osvobodjenja tudi proslava 60-letnice prvega slovenskega tabora, ki je v neposredni bližini Celja, v osrčju Savinjske doline, v Žalcu, ustvaril močni pokret za Slovenstvo in Jugoslovenstvo.

Zaman vsi klerikalni napori!

Celje belo in veselo... Nič niso pomagali vsi ukrepi klero-radikalnega režima. Navzlic močni konspicijni orožništva, ki se je ves dan nahajalo v pripravi v poslopju Mestne hranilnice, prav nasproti Celjskemu domu, navzlic strogi pripravljenosti vojaštva, navzlic impertinentnim hukajskimi »Slovenca« so z belih hiš belega Celja že v ranem jutru zaplapolale trobojnice. Klerikalci so v zavesti pomembnosti manifestacijskega zbora KDK v osrčju Slovenije storili vse, da vsaj svoje nezavedne pristaje odvrnejo od udeležbe. V okolici Celja so priredili svoja zborovanja: na Teharjih, v Vojniku, Braslovcah in še marsikod drugod. Druge so poskušali dirigirati na nekakšno orlovsko proslavo z ugodnostjo četrtinske vožnje v Ljubljano. Z grožnjami so hoteli tudi ustrahovati vse, ki so količjak od njih odvisni. Pa je bilo vse zaman. Baš iz onih krajev, kjer so klerikalci najhujše pritiskali so že tekom dopoldneva prihiteli ljudje v skupinah v belo Celje, da čujejo resnico, da manifestirajo za pravico.

Vsekakor bo Celje beležilo včerajšnje nedeljo kot svoj novi zgodovinski dan. Že dolgo ni bilo na celjskih ulicah tolikoga vrvenja, že dolgo ne tolikoga navdušenja. Z dopoldanskim vlakom so v Celje prispeli skupine akademikov iz Ljubljane in Zagreba. Po prisrčnem sprejemu na kolodvoru so se akademiki s prapori na čelu podali v mesto. A glej! Že pred vhomom v Aleksandrovo, nekdanjo Kolodvorsko ulico jih je prestrelgel močan kordon orožništva. Kakor da so zrasli iz tal. Zaman! Navdušenje akademikov omladine je premoglo tudi komando višje oblasti. Po stranskih ulicah so si akademiki omogočili dostop v mesto. Glasno prepevaje, vzklikajoč kralju in Jugoslaviji so srečali večjo skupino vojakov.

— Živela vojska!
— Živela jugoslovenska omladina! — so gromovito odgovarjali vrli vojniki. »Morala« je bila zlomljena in Celje se je spontano zivilo v razpoloženje slavnostnega dne.

Prisrčen sprejem na kolodvoru

K prihodu popoldanskih vlakov so se na kolodvoru zbrale velike množice, njim na čelu akademiki s številnimi hrvatskimi in slovenskimi zastavami, ovitimi v črni flor. Presrčno je Svetozarja Pribečevića in dr. Mačka pozdravil bivši celjski župan, sivolasi narodni voditelj dr. Hrašovec. Tako intimen in čuvstven je bil njegov pozdrav, da so mnogim orosile oči. Vse prisotne je nato še posebno ganil ljubek prizor, ko je bilo običeno dekletke poklonilo obema voditeljema dva krasna šopka.

Kmalu nato je v Celje prispel ljubljanski brzovlak, v katerem so se pripeljali poslanca dr. Žerjav in Pucelj, podpredsednik SDS Ribnikar, obl. posl. inž. Zupančič in številni drugi predstavniki KDK iz ljubljanske oblasti. Tudi njim je akademika omladina s celjskim občinstvom vred priredila topele sprejem.

Pred Celjskim domom so se medtem zbirale velike skupine manifestantov, ki so prispeli v Celje z vlaki, avtomobili, na vozovih, bicikljih, pa tudi peš. A nenavadno impozanten je bil prizor, ko se je približala po Kolodvorski ulici krasna povorka iz Savinjske doline. Bilo je na čelu te divne skupine 30 jezdecov, cvet Savinjske kmečke inteligence. Njim je sledil oddelek kolesarjev, za njimi pa 20 okrašenih vozov, natrpano zasedenih s kmečkimi fanti in možmi, ki so ubrano prepevali narodne pesmi. Ko so udarjala jeklena konjska kopita ob trdi tlak Krekovega trga, je vse prisotne tisoče občudovalcev prešinjala ljubezen do tega zdravega kmečkega rodu in iz grl so doneli oduševljeni vzkliki pravega narodnega navdušenja.

V veliki dvorani Celjskega doma

Takoj nato se je prostorna dvorana Celjskega doma začela polniti in se napolnila do kraja. Prekrasen pogled se je nudil z odra, okrašenega z zastavami in razcvetelimi oleandri. Dve veliki stranski mizi so zasedli novinarji, zastopniki vseh jugoslovenskih dnevnikov. V dvorani, ki po svoji arhitektonični lepoti in obsežnosti ne zaostaja dosti za največjimi ljubljanskimi dvoranami, se je strnila glava ob glavi. Kmet, obrtnik, delavec in uradnik so v složenosti pričakovali, da čujejo besede svojih voditeljev. Prenapolnjena je bila galerija, na kateri se je v odličnem številu zbralo tudi zavedno ženstvo.

Kmalu ni bilo za nikogar več prostora v dvorani in so pred številnimi vhodi, posebno na stranskih terasah, zaman čakale stotine zapoznelcev, da si priborijo vstop v dvorano, ali da vsaj iz prikrajka vjamejo fragmente govora. Nad 4000 ljudi se je strnilo v Celjskem domu in pred njim.

Pričetek zborovanja

Silna kompaktnost teh množic je izrazila svoje navdušenje, čim so se v dvorani pojavili voditelji Pribečević, dr. Maček, dr. Žerjav, Pucelj, dr. Pivko, Urek in drugi. Od vseh strani, posebno še z galerije, se je nanje vsul dež cvetja, vzklikanju ni bilo kraja.

Ko so poslanci in drugi predstavniki KDK zasedli svoja mesta na odru, je trajalo še precej minut, preden je prišel do besede nekdanji državni poslanec g. Fran Roblek iz Žalca, ki je s prisrčnimi domačimi besedami pozdravil oba voditelja in zborovalce ter nato izročil predsedstvo odvetniku dr. Kalanu. Za podpredsednika sta bila soglasno izvoljena g. Roblek in gosp. Plaskan.

Govori

Predsednik dr. Kalan je v svojem nagovoru povdaril veliki pomen celjske

Vladine skrbi pred sestankom parlamenta

Sestanek bo znova odgođen za dva dni. — Borba za predsednika finančnega odbora. — Načrti za dosego boljše frekvence skupščinskih sej.

Beograd, 28. oktobra. Danes je vladalo v Beogradu skoro popolno politično mrtvilo in ni beležiti nikakega važnejšega dogodka. Ministrski predsednik dr. Korošec, ki je bil zadnje dni bolan in ni zapuščal svojega stanovanja, je danes zopet prišel v svoj kabinet, kjer je imel konference z raznimi prvaki vladne koalicije.

Poleg akcije proti KDK, ki tvori nekako centralno os vsega vladnega dejanja in nehanja, posveča vlada trenutno največjo pozornost zapetnemu sestanku Narodne skupščine. Prvotno bi se imela skupščina sestati že 3. novembra, da bi bilo s kraljevim ukazom otvoreno redno zasedanje. Danes pa se je iz vladnih krogov zadrževalo, da se bo skupščina sestala šele 5. novembra. Na dnevnem redu prihodnje seje je samo izvolitev finančnega odbora.

Zopetni sestanek Narodne skupščine ponovno spravlja na dnevni red razna vprašanja, ki povzročajo vladi velike preglavice. Predvsem gre za predsednika finančnega odbora. Kakor znano, je svoječasno podpredsednik tega odbora demokratski poslanec Šešerov ostro nastopil proti vladni finančni politiki in podal ostavko. Šešerov ima za seboj precej močno skupino, ki zahteva v zvezi z izvolitvijo novega finančnega odbora tudi temeljito korekturo finančne politike in namerava napraviti iz tega vprašanje nadaljnega sodelovanja. Govori se, da se strinja s to akcijo tudi Aca Stanojević, ki se bo v svrhu podrobnejšega dogovora jutri sestal z Ljubo Davidovićem in Šešerovom.

Drugo za vlado nič manj pereče vprašanje je vprašanje posejanja sej Narodne skupš-

manifstacije, nato pa podal besedo nar. poslancu Ivanu Puciju, ki je s temperamentnimi besedami, prepričevalnimi in domačimi kakor vsakdanji kruh, ustvaril močno razpoloženje. Z veliko pozornostjo in burnim pritrjevanjem so zborovalci poslušali državniško modra izvajanja posl. dr. Gregorja Žerjava. Z živo simpatijo so sprejeli takoj početne besede »hrvatskega Slovenca« dr. Vladimira Mačka, ki je v sladki kajkavščini, kateri je pač savinjski dialekt najbližji, podal javno, odkrito izpoved sedanjega čustvovanja hrvatskega naroda. Po lapidarnosti in bujnosti retorike, kakor tudi po važnosti političnih enuncijacij je bil skladna dopolnitev dr. Mačkovih izvajanih govor Svetozarja Pribečevića, ki je imel svojo krono v močnem povdaru: »Mi se nismo bojali represalija u Austro - ugarskoj, kad je bila u kulminaciji svoje sile, pa se ne bojimo ni danas, kad smo u svojoj vlastitoj državi!« ...

Zaključek zborovanja

S toliko impulzivnostjo prevzeta množica je kakor elektrizirana še pričakovala toplih besed, toda, žal, — čas je potekel. Potrajalo je zopet nekaj minut odobravanja, vzklikanja in ploskanja, da je prišel do besede predsednik zbora dr. Kalan, ki se je prisrčno zahvalil zborovalcem na udeležbi in prečital resolucije, ki so bile soglasno sprejete. Na rokah je mladina ponesla oba voditelja z odra. Le počasi se je praznila dvorana in raznelo se je življenje v vseh ostalih prostorih Celjskega doma. Podjetni restavrativ g. Hlavčič, ki sicer v vsakem pogledu ustreza zahtevam moderne hotelske industrije, je pač menda še redko imel tako velik »obrat« kakor včeraj ...

Slovo

Gruče zborovalcev z akademiki na čelu so se pred Celjskim domom strnile v velikansko skupino, prepevaje in vzklikajoč voditeljem KDK. Vhod v Aleksandrovo ulico je zopet preprečil kordon orožništva, ki pa je končno le popustil, ker so se medtem že glavni kontingenti zborovalcev z zastavami podali po stranskih ulicah v mesto in se po kratkem obhodu zopet zbrali pred Celjskim domom, kjer je izpregovoril še kratke navdušujoče besede poslanec Pucelj. Ker nagajivost od strani oblasti le še ni bilo dovolj, so dobri ljudje še poskrbeli, da je za dobre pol ure ugasnila vsa elektrika. Pa tudi temu je bilo kmalu odpomagano.

V neskaljenem navdušenju so množice spremile odhajajoče goste na kolodvor, kjer se je med prepevanjem in neprestanim vzklikanjem na čast voditeljem KDK prekmalu približal trenutek slovesa.

Jubilejne svečanosti v Pragi

Veličastna revija čsl. vojske na Beli gori pred predsednikom Masarykom, generalom Mittelhauserjem in generalom Pešičem. — Masaryk o dolžnostih mladine. — Slovesno odkritje spomenika Ernestu Denisu.

Praga, 28. oktobra. Današnje svečanosti je izpolnila velika revija armade in defiliranje na Beli gori pred predsednikom Masarykom. Po paradi so se vršile pri predsedniku Masaryku oficijelne avdijence. Po nagovoru predsednika poslanske zbornice Malypetra in predsednika senata dr. Hrubara ter namestnika ministrskega predsednika msgr. dr. Sramka je prečital predsednik Masaryk svojo poslanico. Nato so govorili zastopniki diplomatskega zbora ter papeški nuncij Ciriaci, kateremu je predsednik republike odgovoril v posebnem govoru.

Vojaški oddelek so se zbrali pod vodstvom šefa generalnega štaba generala Syrovega v Fochovi ulici ter nato odkorakali po glavnih ulicah na Belo goro. Po mestu so tvorili oddelki Sokola, Orla in delavskih telovadnih organizacij, dalje politične organizacije in društva ter šolska mladina špalir. Na Beli gori so se oddelki razporedili v dve veliki skupini, obrnjeni proti tribuni predsednika.

Predsednik Masaryk je prispel v spremstvu obrambnega ministra, francoskega generalnega štaba Mittelhauserja, jugoslovenskega šefa generalnega štaba Pešiča in številnih drugih visokih vojaških funkcionarjev. Parado je otvorila eskadrila 29 letal prvega letalskega polka. Po paradi se je predsednik razgovarjal s člani diplomatskega zbora. Pri odhodu so ga zbrane množice živo pozdravljale.

Praga, 28. oktobra. Včeraj popoldne se je zbralo na trgu Miru okoli 15000 otrok vseh praških šol, da počaste predsednika Masaryka. Otroke je nagovoril predsednik s krasnim nagovorom, v katerem jim je želel zdravja in

položil na srce krasne nauke. Pridnost, poštenost, ljubezen do domovine, naroda in materinskega jezika so bile glavne misli, ki so prevevale prisrčne besede predsednika. Prizor je napravil močeno vtis.

Dopoldne je bil slovesno odkrit spomenik francoskemu zgodovinarju Ernestu Denisu. Proslavi je prisostvoval predsednik Masaryk, zunanji minister dr. Beneš, prosvetni minister dr. Hodža ter številni predstavniki vojaških in civilnih oblasti. Najpomembnejši je bil pri tej priliki govor zunanjega ministra dr. Beneša, ki je obširno govoril o pomenu Denisa za Češkoslovaško. V imenu Francije je poveljeval skupno delo Češkoslovaške in Francije minister dr. Oberkirch, ki je orisal češkoslovaško borbo med vojno in označil Denisov spomenik za simbol moralničnega boja za pravne vrednote. Obemem pa sta spomenika spomina na češkoslovaško-francosko sodelovanje za mir in demokracijo.

Triumf „Prodane neveste“ v Parizu

Pariz, 28. oktobra. V operi Comique se je vršila svečana premijera Smetanove »Prodane neveste«, ki je dosegla nenavadno velik uspeh. Vsi solisti in soloistice so bili deležni ponovnega spontanega odobravanja. Listi ne vedo, ali bi bolj povdarili umetniški uspeh privedite ali vihar simpatij, ki je oril ta večer v znak simpatije Pariza in Francije do Češkoslovaške. Razen pevcev so presenetile tudi odlično naštuđirane plesne točke v češkoslovaških narodnih nošah pod vodstvom Vaclava Vlčka in Lidie Wisiakove, ki so žele mnogo odobravanja.

Krvavi incidenti ob odkritju spomenika francoskemu državniku Combesu

Royalistični mladeniči poškodovali spomenik. — Moralo je nastopiti orožništvo.

Pariz, 28. oktobra. Prosvetni minister Herriot, poslanec Daladier in druge levčarske osebnosti so se udeležile danes v Ponsu odkritja spomenika bivšega ministrskega predsednika Emila Combesa. v čigar dobi so bile, kakor znano, izznane kongregacije.

Med slavnostjo je prišlo do burnih inci-

dentov. Kakih 20 mladih royalistov je prodrlo kordon in poškodovalo srednjo stran spomenika. Orožniki so pričeli streljati ter so eno osebo ubili, eno pa ranili. Vsi ostali so bili aretirani. Minister Herriot je v daljšem govoru obrazložil Combesovo delo. Govoril je tudi posl. Daladier, ki je nastopil proti členoma 70 in 71 fin. zakona.

Pred rešitvijo važnih povojnih problemov

Pomembne izjave ministrskega predsednika Poincaréja. — Francija bo vztrajala napram Nemčiji na svojem stališču.

Pariz, 28. oktobra. Ministrski predsednik Poincaré je imel v Caenu govor, v katerem je naglašal, da bo mogoče uspehe finančnejne sanacije in stabilizacije ohraniti samo s politiko edinstva in razsodnosti.

Treba je izvesti obširne socialne reforme, pri čemer se je treba metodično ogibati neprevidno prenapljenih korakov. Ohraniti je treba pozitivno plačilno bilanco napram inozemstvu ter skrbeti, da bo narod obogatel. Parlament bo moral svoje delo disciplinirati ter ne bo smel dopustiti, da bi prišlo do kakih koalicij za posebne interese, ki naj bi dobili na ta način premoč nad splošnimi interesi. Čuvati je treba dostojanstvo parlamenta ter vse kršitelje miru, predvsem pa komuniste pomiriti. V prihodnjih šestih mesecih bodo sproženi gotovi zelo važni povoj-

ni problemi. Zaradi tega ne smemo dopustiti, da bi bil zmanjšan upravičeni mirovni vpliv Francije in zato hočemo rešiti svoje ogrožene misije v Ameriki, Aziji in Afriki. Iste skrbi nas bodo navdajale vselej, če bo šlo za naše moralne interese. Dosedanje izkušnje nam ne dovoljujejo, da bi žrtvovali svoje materijalne interese. Želimo samo, da bi se lojalno izvajale pogodbe in diplomatski dogovori.

Ministrski predsednik je naglašal, da bo vlada pri vseh pogajanjih, kjer bi šlo za francoske zahteve napram Nemčiji, vztrajala na svojem stališču. Francija ne more selo izročiti svojih zastavnin, niti sprejeti kombinacije, ki bi istočasno dosegla tega uspeha da istočasno nudi sredstva za popolno plačilo lastnih dolgov.

Vojni minister in minister dvora v Zagrebu

Zagreb, 28. oktobra. Danes ob 9. dopoldne sta dospela z vlakom iz Solita v Zagreb vojni minister general Hadžić in minister dvora Dragomir Janković. Na kolodvoru ju je sprejela družba oficirjev. V spremstvu vojnega ministra in ministra dvora je bilo nekaj uradnikov ministrstva za promet Vojni minister je odšel v restavracijo glavnega kolodvora, kjer se ostal do 10. dopoldne, nakar se je oddejal z avtomobilom po mestu. Opoldne sta general Hadžić in minister Janković odputovala z brzovlakom v Beograd. Kakor se trdi, je bilo njuno potovanje neslužbenega značaja: bila sta baie v Dalmaciji na lov.

Venizelos čaka

Atena, 28. oktobra. Ministrski predsednik Venizelos je izjavil, da čaka 20 dni na jugoslovenske protipredloge Venizelos upa, da bodo ti predlogi posepešli zaključitev končnoveljavnih pogodb med Grčijo in Jugoslavijo.

Protestno zborovanje privatnih nameščencev v Zagrebu

Zagreb, 28. oktobra. Danes se je vršila v kinu »Musichall« skupščina združenih organizacij privatnih nameščencev Jugoslavije, na kateri je bila sprejeta resolucija, ki ostro kritikuje postopanje vlade, zlasti pa ministrstva socialne politike in velikih županstev, in v kateri se zahteva, naj se čim prej prične dela za revizijo uredbe o zapiranju trgovskih in obrtnih obratov ter uvede 8-urni delavnik in popolni nedeljski počitek.

„Zeppelinov“ povratek v Nemčijo
Lakehurst, 28. oktobra. Zaradi neugodnih vremenskih razmer še ni gotovo, ali br »Grof Zeppelin« startal v ponedeljek ali v torek za povratek v Nemčijo. Čas odhoda zavisi od zboljšanja vremena.

Nedelja tudi v Turčiji

Carigrad, 28. oktobra. Vlada bo v kratkem predložila parlamentu zakonski osnutek, po katerem bo namesto petka proglašena nedelja za dan počitka.

Proslava 10letnice čsl. republike v Ljubljani

Velike manifestacije za ČSR in za slovansko vzajemnost. Poljska delegacija na proslavi Lige.

Včeraj se je v Ljubljani na slovesen način izvršila proslava desetletnice Češkoslovaške republike. Proslava je pokazala, kako od srca se slovanski narod raduje s svojimi severnimi brati, ki lahko s pomočjo gledajo na svojo lepo državo, saj si je v kratki dobi enega desetletja izgojevala zavdanja vredno pozicijo v svetu ter postavila čsl. narod v eno vrsto z najnaprednejšimi in najkulturnejšimi narodi sveta.

Dopolnje je priredil čsl. konzul g. dr. Resl v prostorih konzulata slovesno recepcijo. Odposlanci iz vseh slojev naroda, delegati vseh kulturnih in narodnih organizacij so se zglasili na konzulatu ter sporočili ljubeznivemu domačinu in njegovim sotrudnikom svoje čestitke k jubileju. Navzoči so bili seveda tudi predstavniki oblasti, konzul tujih držav, zastopana je bila mestna občina po županu dr. Pucu ter zastopnice narodnega žensstva z gosposi dr. Tavčarjevo. Med prvimi so se oglasili v zastopstvu Jugoslov.-čsl. Lige predsednik dr. Kramer ter oba podpredsednika dr. Gregorič in Rasto Pustoslavšek ter so izročili g. konzulu čestitke v imenu vseh organiziranih prijateljev bratskega čsl. naroda.

Popoldne je priredila Čsl. obec v prostorih »Zvezde« čajanko, na kateri se je zbrala Čsl. kolonija. Prisotni so bili tudi zastopniki Jugosl.-čsl. Lige. Intimno slovesnost je otvoril predsednik Obce gosp. viš. geom. Čermak, čsl. konzul dr. Resl pa je v zanimivem predavanju predložil zgodovino čsl. države. Sledil je lep umetniški program ter je zlasti ga. Rogoževa z globoko občuteno recitacijo Tylove »Slovanske lipe« ob spremljevanju klavirja izvala najgloblji vtis.

Ob pol 7. zvečer se je izvršila slovesna otvoritev čsl. knjižnice in čitalnice v Delavski zbornici.

Glavna proslava pa se je vršila zvečer ob 8. v veliki dvorani Kazine. Priredila jo je Liga pod protektoratom mestne občine ljubljanske odn. župana dr. Puce. Dvorano je napolnila najprej ljubljanska publika. Sodelovanje Glasbene Maticе, ki je pod vodstvom ravnatelja g. Hubada zadržala poslušalce in pa krasna izvajanja opernega orkestra pod taktirko opernega kapelnika gosp. Balatke so dala večeru uveljavljeni sijaj, gđ. Majdičeva si je s svojim bleščočim sopranom znova osvojila publiko in virtuos g. Jecič. Sevčikov učence, je z bravurozno igro zaslužil topel aplavz.

Slavnostni govor je imel predsednik Lige gosp. dr. Kramer, ki je v vznesenih besedah očrtal ogromen napredek čsl. naroda v svobodni državi. Njegovemu Slava klicu čsl. republiki in prezidentu Masaryku se je odzvala vsa dvorana, ki je priredila bratskemu narodu prisrčno manifestacijo. Burno je bil tudi pozdravljen zanosni govor staroste Jugoslov. Sokolskega Saveza g. Gangla, ki je slavil znano slovanske ideje. S toplimi ovacijami je bil sprejet čsl. konzul dr. Resl, katerega izvajanja so izvenile v slava klice slovenskemu, jugoslovenskemu narodu in njegovemu vladarju.

Poseben pomen pa je sinočnja proslava ČSR zadobila z udeležbo Poljakov. V Ljubljani se nahajajo odposlanci varšavskega pevskega društva, okrog 20, ki se vračajo s Primorja in ki so odložili svoj odhod, da morejo prisostvovati lepi slovesnosti v čast ČSR. Poljski gostje so bili prisrčno pozdravljeni in publika jim je priredila iskrene ovacije, ko jim je podpredsednik Lige g. Pustoslavšek zaklical dobrodoščilo. Ob burnem oduslavljenju je nato zastopnik Poljakov župnik g. dr. Kneblewski slavil češkoslovaško republiko ter se pridružil čestitkam Jugoslovenov. Povdarjal je veličino slovanske misli ter proslavljal Glasbeno Maticę, ki je s svojo čudovito lepo slovansko pesmijo osvojila poljski narod ter mnogo doprinesla za utrditev bratskih odnosov med Jugoslavijo in Poljsko.

S prireditvijo Lige so bile dostojno zaključene slovesnosti v proslavo desetletnice ČSR.

Po sinočnji proslavi je Liga odposlala prezidentu Masaryku vdanostno brzojavko.

Tudi v drugih krajih so se vršile proslave desetletnice osvoboditve čsl. naroda, zlasti sobotna proslava v Mariboru, na kateri je govoril m. dr. tudi ljubljanski čsl. konzul g. dr. Resl, je bila krasna manifestacija bratske vzajemnosti

Maribor ob 10 letnici čsl. osvoboditve

Maribor, 28. oktobra. Sinoči je tudi naše mesto svečano proslavilo 10-letnico obstoja češkoslovaške republike in obenem 25-letnico uspešnega delovanja Češkega kluba v Mariboru. Velika dvorana, kjer se je vršila proslava je bila vsa v zelenju in občinstvo, med katerim so bili odlični zastopniki vojaških in civilnih oblastev ter organizacij, je bilo napolnilo do zadnjega kotička. Tudi z dežele je prišlo mnogo gostov, zlasti češkoslovaških rojakov.

Slavnost je otvoril predsednik JC-Lige dr. Pivko. Vojaška godba je pod vodstvom vojaškega kapelnika g. Svobode zasvirala obe himni in uverturo iz »Libuše«. Nato je povzel besedo predsednik Češkega kluba g. Fran Bureš. Govoril je o 25-letnici obstoja in delovanja Češkega kluba. Njegova izvajanja so bili zanimivi spomini narodnega delovanja v Mariboru. V imenu Čehov se je zahvalil nato češkoslovaški konzulu v Ljubljani dr. Resl ter končno našemu kralju ter predsedniku Masaryku. Kot zastopnik vlade je izpregovoril vel. župan dr. Schaubach, nakar je vojaška godba zasvirala našo in češkoslovaško himno, občinstvo je pa priredilo navdušene ovacije kralju in predsedniku Masaryku. Govorili so še dr. Leskovar, podžupan dr. Lipold ter zastopnik zagrebške JC-Lige g. Heinz. Navdušeno je bil sprejet predlog dr. Reismana, naj se odpošljeta poudravnica brzojavki kralju Aleksandru in predsedniku Masaryku. Brzojavki sta se takoj odposlali v Prago in Beograd nato so se prečitale številne pozdravne brzojavke raznih prijateljev češkoslovaškega naroda kakor tudi brzojavke iz Češkoslovske.

Občinstvo je nato sledilo z velikim zanimanjem umetniškemu delu proslave, ki sta ga izvajala vojaška godba in pevski zbor Glasbene Maticе, ki je bil polnoštevilno navzoč. Posebno pozornost občinstva je vzbudila koračnica »28. oktobra«, ki jo je zložil kapelnik g. Svoboda, češkoslovaški rojak, v čast jubileju Češkega kluba v Mariboru.

Nocoj je prejel poslovodeči predsednik JCL dr. Reisman iz Beograda brzojavko, da je kralj odlikoval predsednika Češkega kluba g. Frana Bureša in podpredsednika g. Ivana Knopa. Vest o zaslužnem priznanju nesebičnim nacionalno-prosvetnim in gospodarskima delavcema bo zbudila gotovo v vsem mestu in širši javnosti odobravanje.

V Zagrebu

Zagreb, 28. okt. Povodom 10.letnice proglastitve češkoslovaške republike se je popoldne vršila v Narodnem gledališču matineja JCL. Ob tej priliki so predstavljali »Prodano nevesto«. Gledališče je bilo polno. Nocoj je bila v prostorih Češke besede slavnostna prireditev JCL. Češke besede in Češke obci, na kateri so med drugimi predstavljali tudi simbolični povratek češkoslovaških legionarjev v domovino.

V Beogradu

Beograd, 28. oktobra. Povodom proslave češkoslovaške osvoboditve so dopoldne otvorili Češkoslovaški dom. Svečanosti je prisostvovalo množično odlično občinstvo.

Beograd, 28. oktobra. Današnji beograjski tisk se bavi pred vsem s svečano proslavo proglastitve češkoslovaške neodvisnosti. »Vreme« je izšlo v posebni izdaji na boljšem papirju, v kateri opisuje življenje in razvoj češkoslovaške republike. Popoldne je bila v češkoslovaškem poslanstvu svečana recepcija, ki so se je poleg članov vlade udeležile tudi množične odlične beograjske osebnosti.

Sestanek zarotnikov bivše belgijske vojašnice

Ko je sinoči narod po ulicah in dvorinah z največjim navdušenjem praznoval 10-letnico osvoboditve izpod avstrijskih bajonetov, se je zbrala v salonu gostilne »Pri Naletcu« številna družba ljubljancev, bivših slovenskih oficirjev in vojakov bivše belgijske vojašnice, ki so že mesec pred prevratom slutili zlom avstrijske in nemške vojske ter se sistematično pripravljali na veliko nalogo, ki jih je čakala. Poveljnik rezervne vojaške bolnice v bivši belgijski vojašnici je bil takrat splošno znan ljubljanski zdravnik dr. Mavrič Rus. On je tekem časa kot iskren slovenec in Jugosloven ter veliki človekoljub stržo zasledoval tendenco pridržanja v belgijski vojašnici, odnosno v takratni rezervni vojaški bolnici, čim več naših fantov in mož, ki so navzlic šikanam od strani nemških oficirjev in vojakov na tihem snovali načrte za bližajoče se prevratne dneve. Njihov vodja je bil dr. Mavrič Rus, kateremu so pomagali bivši kapetan Majer, sedanjí oblastni poslanec in veleposelnik na Vrhniki, kapetan Jože Potokar, nadporočnik Bončar ter roditelj od prostaka do narednika. Z vednostjo dr. Rusa so skrivali navzlic takrat še strogi kontroli ter stalni življenjski nevarnosti na stotine pušk, ki so jih hranili v kletih bolnice.

Tekom časa je bolnica dobila popolnoma značaj zatočišča naših ljudi. Seveda so morali biti komandant ter ostali zarotniki previdni na vse strani, da se ni izdalo, kaj se je pripravljalo. Po mesecih pa se je približal prevrat in tedaj so stopili naši slovenski vojaški pod vodstvom g. dr. Rusa aktivno v ospredje. Ko se je ustvarjala narodna vojska, so razorožili slovenski vojak iz I. jugoslovenske bolnice, kakor so jo imenovali že dolgo pred prevratom, več madžarskih in nemških čet, ki so jim pobrali vse orožje in tako pripomogli do oboroženja narodnih straž.

Bili so to trenotki, ki so vrli možje ter fantje iz I. jugoslovenske bolnice tvegali tudi življenje, da rešijo pred umikajočimi se neprijatelji slovensko domovino. Z orožjem iz belgijske vojašnice so bili oboroženi tudi prvi srbski vojak in častniki, med njimi takratni major Svabič, ki je ustavljal v imenu regularne srbske vojske Italijane na Vrhniki.

Velika družba bivših vojakov iz I. jugoslovenske bolnice se je zbrala sinoči v salonu imenovane gostilne, da proslavi spomin na tiste dni. V imenu pripravljalega odbora za ta prisrčni sestanek je pozdravil vse navzoče g. Kobl, spominjajoč se v glavnih obrisih vseh lepih in trpih trenutkov iz onih dni. V prisrčnih besedah je objual spomine na tisto dobo bivši narednik v belgijski vojašnici, sedanjí trgovec g. Kos, ki je pozabaval vse navzoče s krepkimi domislicami. Marsikako zanimivost je povedal g. Jože Potokar, ki je bil tedaj kot stotnik poveljnik vojaške policije, in prav v zabavnih besedah je orisal tedanje življenje bivši g. Majer. Bivši vojaški lekarnar g. Žabkar je v lepo zasnovanem nagovoru naslikal vse pestro življenje naših slovenskih vojakov glede na težke prilike, katerim so znali biti kos naši fantje. Vsi govori, ki so izveneli v glooki hvaležnosti do dr. Rusa, so nam podali kes predprekratne in obprekratne dobe Ljubljane. Burno pozdravljen se je slednjič oglašil k besedi tudi dr. Mavrič Rus sam, ki je povedal v iskreno mišljenih besedah marsikaj, kar je gotovo v nečast bivših avstrijskih vojaških mogotcev, ki so svarovali Ljubljano, ter orisal svojo funkcijo kot bivši avstrijski vojaški zdravnik, naglašujoč tudi trenutke, ko se ni dalo ustreči vsakemu posamezniku.

H koncu so zbrali bivši vojak ter oficirji belgijske vojašnice večjo vsoto, ki so jo izročili dr. Rusu, da jo pokloni najnesrečnejšim vojaškim tovarišem, našim invalidom slepcev.

T. G. Masaryk o humanizmu in pacifizizmu

Predsednik češkoslovaške republike T. G. Masaryk je napisal v jubilejni številki lista »Naša vojska« naslednje zanimive misli o humanosti pacifizizmu in volaku:

Humanost znači človečanstvo — čisto človečanstvo, kakor ga je naglašal Palacky, ki je propovedoval v humanitarnem programu naš narodni, že v prošlosti ustaljeni program. Palacky je videl realizacijo humanitarnega programa v naši češko-bratski cerkvi, še pred tem pa v demokratičnih institucijah naše prve države.

Humanizem je ljubezen do bližnjega, ki jo oznanja Kristus in krščanske cerkve. A vendar označuje različnost imen izvestno razliko. Izvesten ton v polnu. Besedo so v novejšem času uporabljali humanisti, ki so za obnovljenje grško-rimske antike priporočali humanizem; bili v estetskem in kulturnem smislu, humanizem jim je bil cvet antične kulture v nasprotju z nekulturnostjo ostalih, zlasti barbarskih narodov. Zato je bil praktični humanizem predaški program, čigar osnova sta bila latinski in grški jezik.

Po humanizmu, a do izvestne mere iz njega se je v sedemnajstem in osemnajstem veku razvila prosvetljenost; ta prosvetljena doba je v humanizmu propovedovala filantropijo — ljubezen do bližnjega. Takrat so se snovale tako zvane humanistične institucije in vršili so se poskusi, da se na praktičnem humanizmu postavi temelj nove vzgoje in pouka. (Pestalozzi).

Francoska revolucija je humanistični program uvedla v zakonodajo: francoski parlament je proglašil človeška prava, revolucija pa je v svojem programu označila svobodo, bratstvo in enakost. Po revoluciji v devetnajstem stoletju, so pokretniki socializma hoteli humanizem celo uzakiniti. Filantropija sama jim ni bila dovolj. Hoteli so, da bi vse državni ustroj in zakoni bili zaščita človečanstva, bratstva in ravnopravnosti.

Sprejemam Jezusov nauk o ljubezni, s tem pa ne podcenjujem kulturnega pomena antike in politične ravnopravnosti vseh državljanov. Torej: naš humanizem ima program v vseli njegovi vsebini od klasičnega humanizma. Označil sem ga z besedo humanizem — po naše: biti človek. Meni je namreč kakor Palackemu humanizem narodni program, pred vsem vobče moralni in kulturni; v pogledu taktike in praktičnega izvajanja obema s svojim programom vse vrednostne elemente, ki so se v dosedanjem razvoju izkazali koristne.

V najnovejšem času so humanizem oznanjali Tolstoj in njegovi pristaši. Tolstoj je prevzel Jezusov nauk o ljubezni do bližnjega, toda naglasil je, da je bližnji tudi neprijatelj in da pomeni prava ljubezen do bližnjega tudi ljubezen do sovražnika. Na tej podlagi je dalje učil, da se pravi človek in kristian ne sme braniti, če je napaden; dokazoval je celo matematično, da je mnogo praktičnejše ne upirati se zlu kakor upirati se. Kadar bi kak neprijatelj navahnil na tolstojevske humaniste, ki bi se ne branili, bi bilo nemogoče celo mrtvilo, toda ubitih bi bilo mnogo manj, kakor če bi se branili.

Tolstoj se je pri svojem nauku skliceval na našega (češkega) Chelčičkega, ki je, videč krutosti bojev katoliških križarjev in husitov, začel oznanjati opuščanje napram zlu. To opuščanje naj bi napravilo konec

vsem vojnám. Ne strinjam se s Tolstojem, ne strinjam se s Chelčičkim, jaz polnujem humanizem drugače.

Kar se tiče ljubezni do sovražnika, dopuščam da je mogoče ljubiti tudi neprijatelja; postavljam pa praktično zahtevo: treba je biti pravičen do neprijatelja in prepustiti vsakomur, da ga tudi ljubi, ako mu je to mogoče.

Tudi se ne strinjam z naukom, da je treba popuščati zlu; nasprotno zahtevam, da moramo biti proti slehernemu zlu, ne samo velikemu, nego tudi proti vsakdanjemu malemu zlu. Biti moramo zlasti proti vsakemu nasilju, predvsem proti napadom na življenje. Na humanitaran podlagi postavljam namreč zahtevo, da se moramo braniti vsakega napada. Smatram, da je popuščanje nepravilna zahteva. Med obrambo je ne samo psihološka ampak tudi moralna razlika človek, ki se brani napadca, stori to v povsem družbeno korist, kakor napadalec. Mislimo si dva človeka, enega, ki drugemu napada in ga boče ubiti, in drugega, ki se brani. Rejmo, da napadalec ubije onega, ki se brani. Ali je to moralno pravilnejše kakor da bi nasprotno oni, ki se brani, ubil napadalec? Mislim, da ni v neskladnosti s človečanstvom, če izzubi življenje oni, ki je imel zlobne namene. Namer ubiti, opet ubitega, namen ubiti iz osvete — vse te namere, nazoni, vzpodbude so moralno slabe, med tem ko je samo obramba moralno upravičena. In če mora biti eden od njih ali eden od dveh narodov poražen, je mnogo pravičnejše, da je poražen oni, ki je šel na drugega z ofenzivnimi nameni.

Vojska v republiki in demokraciji ima defenzivno nalogo, ona mora živeti in braniti življenje in imetje državljanov, ona mora štiti svobodo in vse kulturne vrednosti. Voljak v demokraciji in v republiki ne traja, da bi ga vzgajal za to, da bi iz nemoralnih namenov napadal druge narode, temveč se vzgaja za to, da napadalec odh je in da brani svoj narod in svojo domovino.

Odločnost, hrabrost, heroizma niso fizične lastnosti, niso sipe. Prava hrabrost se zaveda sebe. Izobražen in sebe se zavedajoč človek mora poznati svoj položaj, mora poznati osamost, v kateri se nahaja, in mora reagirati razumno in zavestno. Srdni program, kakor se je že često govedilo. Hrabrost vojska, hrabrost vojske v demokraciji in v republiki zahteva hladnega računanja, razumne odločnosti in sploh taktike, zavedajoče se sebe in programa.

Sodobni pacifizem ne ograža vojaške hrabrosti. Pacifizem je naperjen proti agresivnosti, proti ofenzivnosti, nikakor pa ne proti samobrambi. Dopuščam, da obstoja vrsta pacifistov, ki drve za zasluzno zadostnega poznavanja situacije.

Branjenje svojih sodržavljanov, branjenje vseh kulturnih pridobitev podeluje onemu, ki brani, odločnosti, ker zna vršiti svojo človečanstvo, svojo moško dolžnost. Nasprotno pa postane napadalec, ker ne more imeti čiste vesti, slabši. Zato je važno, da se voljak zaveda sebe, da je popolnoma uverjen, da je v pravem, in da sme presoditi nepravilnost napadalec in neprijatelja. Svetovna vojna je pokazala, da so naši predniki imeli prav, ko so pod zastavo cdhalali v obrambi boju s prepričanostjo: »Pravica bo zmagala!«

Boj za „največjo čast na svetu“

Zadnji teden volilne mrlzice v Zedinjenih državah.

Amerika stoji na pragu predsedniških volitev. Volilni boj je prikupil do vrhunca; obe nasprotni stranki — republikanska in demokratska — naperjata še zadnje sile, da izideta kot zmagovalki iz borbe. Hoover ali Smith — tako se glasi deviza.

Sever republikanski, jug demokratski.

Programa republikancev in demokratov sta si zelo slična; kljub temu pa razpolagata obe veliki stranki z dovolj ostrimi volilnimi krilaticami, ki pobijajo nasprotnike. Republikanci veljajo v glavnem za zaščitnike visokih carin in v tem pobirajo za njimi stopinje tudi demokrati. Te carine so vir blagostanja Zedinjenih držav. Zato je razumljivo, da se jim ne more upirati nobena stranka, ki silj na vodilno mesto v državi.

Zelo zanimiva je razdelitev unije po političnem prepričanju: sever je v rokah republikancev, jug pa demokratov. New York je izjema. Tam imajo večino demokrati. Državici stoji na če-

lu guverner Smith, demokratski kandidat za predsedniško mesto.

Jug je pretežno demokratski, republikanskega prepričanja so tukaj — kakor se čudno sliši — po večini črnici. Vzrok tega je čisto zgodovinski. Pred državljansko vojno je bilo suženjsko delo v severnih državah zabranjeno. Na jugu je bilo narobe. Tako niso mogli severni kraji z južnimi deželami vzdržati konkurence. In začela se je gverilja — pod pretežno človečnosti.

Demokrati so se topot naslonili na farmerje. Z njih pomočjo upajo zboljšati svoje pozicije. Objubjujejo jim predvsem znižanje cen poljedelskih strojev, ki so v Ameriki zelo dragi. Strojne te vrste je zaradi visokih zaščitnih carin ameriške industrije nemogoče uvažati. Farmer mora plačati cene, ki mu jih diktira International Harvester, trust, ki obvlada ves ameriški trg. Zanimivo je, da so v ameriškem velekapitalističnem taboru tudi socialni demokrati. Delavstvo bo le dotlej

dobro plačano, dokler bo Amerika zaščiten pred Evropo. In to zaščito zastopajo velekapitalistični republikanci, socialni demokrati pa jim pritrjujejo.

Korupcija na debelo.

Kdo je bolj pokvarjen, republikanci ali demokrati, je težko povedati. Obe stranki imata na vesti težke škandale. Vendar so demokrati koruptni le v malem stilu, medtem ko odgovarja korupcija v republikanskem taboru ogromni razprostranjenosti stranke. O tem priča zlasti Sinclairjeva petrolejska afera. Seveda pereta obe stranki ob volitvah z oblike korupcijske madeže. Obe obljubljata konec podkupovanj, razčiščenje na vse strani itd. Kakšna pa je v bistvu ameriška korupcija, o tem naj pripoveduje slučaj, ki se je primeril nekemu potniku ob prihodu v Ameriko.

Ladja s potniki se je zadržala. Po pregledu potnih listov se je začela kontrola priljage. V Ameriko ne smeš prinesiti ne alkohola ne dijamantov. Carinik, ki je pregledoval priljago, je odprl kovček nekoga potnika, ki ni imel nobenega carini podvrženega predmeta. Videl pa je vrhu obleke nožič in dal lastniku razumeti, da lahko takoj odide, če mu odstopi predmet. Nožič je v Evropi poceni, zato je potnik pomežiknil cariniku, ki je nožič spravil v svoj žep, nakar je bil pregled opravljen. V Ameriki mora vsak avtomobilski vozač pokazati, kaj zna, preden se mu izda dovoljenje za vožnjo. Dovoljenje pa si lahko kupi. Dovolj je, da plača 10 ali 15 dolarjev. Če to stori, celo skušnja odpade. Dovoljenje prejme kar po pošti... Podobno cvete tudi kupčija s pivnicami. Dokler plačujejo točilci žganih pijač stražnike in preglednike točno in dobro, gre trgovina naprej, kadar se pa sprejo, pride ovadba in oblast zapre lokal.

Prohibicija — bluff

Kljub uzakojeni alkoholni prepovedi dobiš v Ameriki za dobro plačilo alkohola na prebitek. Na stotisoče ljudi živi od te skrivne, dobro maskirane trgovine. Tudi v sedanjem volilnem boju igra alkohol znatno vlogo. Obe stranki — republikanska in demokratska — sta za prohibicijo. In vendar je splošno znano, da je guverner Smith nasprotnik te prakse. On je, kakor pravijo Američani, »moker«. Izjaviti pa se je moral za »suhi« program, samo da bodo demokrati nalovili več kalinov. Smoter obeh strank je pač

priti na vlado!

Amerika ima torej prav tako malo idealizma kakor Evropa. Ima pa to prednost pred našim kontinentom, da je bogata in ne pozna revščine in brezposelnosti. A kaj, ko porablja svoje bogastvo za reči, ki jo bodo prej ali slej uničile ali vsaj onrečile: za konflikt z žolto raso, ki vedno globlje silij v Tihí ocean, kjer Amerika ljubosumno štiti svoje privilegije in koristi...

Newyork, 28. oktobra. Revija »Literary Dispute« je priredila poskusno glasovanje za predsedniške volitve in objavlja naslednji izid: Oddanih je bilo okoli 2.700.000 glasov, od katerih je dobil Hoover 1.717.000, Smith pa 971.000 glasov. Republikanec Hoover je imel v vseh državah razen v Georgiji, Louisiani, Missisipiju in Južni Karolini večino.

„Povratek“

mogočni pretresljivi velefilm, slika v ujetništvu trepečke moža, ki je ob povratku našel ženo v objemu drugega. *Pride! Pride! Pride!* ELITNI KINO MATICA

Slavnostna seja ljubljanskega občinskega sveta

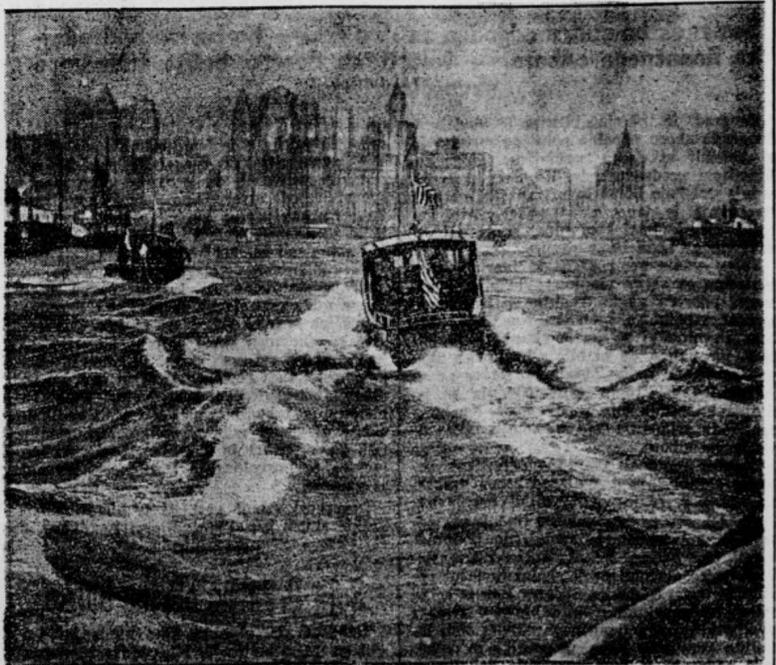
Župan dr. Puc je sklical za danes ob 18. v mesino dvorano slavnostno sejo ljubljanskega občinskega sveta v proslavo desetletnice narodnega osvoboditve.

Prihod guvernerja Narodne banke v Ljubljano

Sinoči ob 9. je prispel z brzovlakom iz Zagreba, kjer se je mudil v soboto in nedeljo, v Ljubljano novi guverner Narodne banke v Ljubljani Bajloni. Z njim sta se pripeljala generalni ravnatelj Narodne banke dr. Dragoljub Novakovič in vodja nedavno pri Narodni banki ustanovljenega študijskega in statističnega oddelka docent za finančno vedo dr. Aleksander Jovanovič. Guvernerja so na kolodvoru sprejeli ravnatelji ljubljanske podružnice Narodne banke g. Ivan Gregorič z uradistvom, predsednik Zbornice za TOJ g. Ivan Jelačin ml., predsednik Zveze industrialec z. Dragotin Hribar, člani prometnega odbora in predstavniki denarnih zavodov ter industrijskih podjetij. Gospodarske kroge mariborske oblasti je zastopal ravnatelj g. Anton Krejčič. Danes se bo vršila v prostorih ljubljanske podružnice Narodne banke konferenca s člani eskomptnega odbora, nakar bo g. Bajloni obiskal vse važneje gospodarske korporacije in organizacije.

Krst prvega doma zgrajenega letala

Beograd, 28. oktobra. Danes je bil na zemskem letališču izvršen svečan krst prvega vojnega letala, ki je bilo izdelano v naši državi. Letalo je izdelala tvrdja »Icarus«. Motor je tipa Potez XXV. Svečanosti je prisostvoval tudi slaviti francoski letalec Dorret.

Za boj s tihotapci

izdajo Zedinjene države ogromne vsote. Tihotapci se ne bavijo samo z dobavljanjem spirita, ampak skušajo s parniki, vsidranimi v newyorški luki, vtihotapiti kokain itd. Tihotapce zasledujejo majhni, toda skrajno hitri motorni čolni, oboroženi s strojnimi

Deževna sportna nedelja

Srečna zmaga Ilirije nad zagrebškim Haškom. — Primorje lahko zmaga v prvenstvu nad Jadranom. — Težak poraz Jugoslavije na slovenskem turnirju. — Ferenczvaros odloči prvi finale za srednjeevropski pokal visoko zase, Švica podleže Avstriji na Dunaju. — Dirkač Joso Šolar si pribori jubilejni pokal v trajno last.

Gostovanje Haška v Ljubljani

Ilirija : Hašk 5:4 (2:3)

Prvo gostovanje znanega moštva v Ljubljani je v letošnji jesenski sezoni zelo trpelo zaradi slabega vremena, kar je tudi povzročilo, da včerajšnja prijateljska tekma med zagrebškim Haškom in Ilirijo ni prinesla onega sportskega užitka, ki se je z ozirom na znano dobro kvaliteto simpatične akademске enajsttorice iz Zagreba pričakoval. Moštvi sta morali nastopiti že začetkom na težkem terenu.

ki se je po močni plohi v drugem polčasu še poslabšal.

Ako pravilno presojamo potek včerajšnje igre, ne moremo z mirno vestjo zagovarjati upravičenosti zmage Ilirije, čeprav pomeni za slovenski sport gotovo lep uspeh. Vprašati se moramo, kje leži vzrok poraza brezdvomno boljšega moštva. Pri tem prihaja v poštev še število golov, ki je znašalo 3:13 v korist Ilirije. Ali igra vlogo skoraj že tradicionalna smola Haška v Ljubljani. Čeprav so Zagrebčani v gotovih momentih, ko so Ilirijem nevarno ogražali njihova vrata, imeli zelo veliko srečo. Včerajšnja tekma je ponovno doprinesla dokaz, da je nogomet igra, pri kateri igra slučaj veliko vloge, da pa je baš zaradi tega mnogo odvisno od odločnosti in prisotnosti duha posameznih igralcev. In v tem oziru je Ilirija prekašala svojega nasprotnika.

Način igranja včerajšnjih nasprotnikov je gotovo različen. Haškovo tehnično izbrano izvedbano moštvo je napravilo kot celota izredno lep vtis. Predvedlo je klub težkemu terenu prav dopadljivo igranje.

Tehnična izvežbanost in velik zmisel za skupno igro sta tudi vzrok, da je bila premoč moštva očividna. V napadu se je zlasti odlikoval notranji trio. Krilska vrsta je zelo nadkriljevala našo krilsko vrsto, ki je dobro podpirala napad, vendar pa ta svojih lepo izvedenih napadalnih akcij pred golom ni znal izbrati tje je pokazal dokaj neodločnosti. Najboljši je bil srednji krilec Koliba. Od branilcev je bil desni boljši od levega. Vratar se je izkazal kot smel branilec svojega svetlišča, ki pa brani večkrat precej lahkomiselno.

Ilirija, zlasti napad, je zaigrala začetkom lepo

in sigurno. Lape napadale akcije so se valile proti Haškovi vratom in so tudi rodile dva lepa gola. Oman je dobro vodil napad, dajal pa je večkrat predolge predolge. Zelo ofenzivni Dobriet se je z njim dobro razumel. Šiška je novaren strelec, ima pa to napako, da mu morajo žogo »servirati« na nogo. Od kril je bil Berglez boljši, Rihar premalo centriral. Krilska vrsta ni izpolnila svoje naloge. Zelo dober je bil sicer Košenina, toda Lado ne daje kot srednji krilec žoge dovolj hitro napadu ter s tem omogoči nasprotniku, da se pravilno postira, zbere in onemogoči lepo začetke akcije napada. Pleša pa skoraj ni več spoznat. Kje je on? Pleš, ki je vsaj v vseh dvojih med poedinci ostal vedno zmagovalec ter izrazil s svojo igro burjo navdušenja med občinstvom. Glede tega vprašanja pač ne more veljati izgovor zaradi neobčičnega mesta. Od branilcev je Strehovec napravil dvojnoro delo kot njegov tovariš Verovšek, čeprav je zagrešil enajstmetrovko. Kreč v prvem polčasu nesiguren, v drugem je lepo odbil več nevarnih strelcev.

Kratek potek igre.

Že v prvi minuti se nudi Il. lepa prilika za uspeh. Šiška strelja ostro, toda vratar odbije v kornar. V 8. min. sošila Šiška, toda ovirajo ga in žogo prevzame Oman, ki doseže prvi gol za domačine. Tekma valovi sem in tja, vendar se že opaža premoč Haška. V 27. minuti odloči Šiška žogo na levo lepo postiranemu Dobrietu, ki zabije z glavo najboljši gol tekme. Ilirija vodi z 2:0, vendar pa popušta in v 31. minuti zabije leva zveza Leimert prvi gol za Haška. Drugi gol, ki pade v 34. minuti po istem igralcu, bi bil Kreč lahko obranil. Tik pred tem golom je Košenina blešaril in zapustil za nekaj časa igrišče. V 36. minuti zaradi Strehovčevega foula diskutirana enajstmetrovka prinese gostom vodstvo. Dve minuti pred koncem prvega polčasa se nudi Iliriji lepa prilika za izenačenje, toda Šiška srebila iz daljave 4 m naravnost v vratarja.

Brez odmora se prične druga polovica. Haškova premoč je bila očividna in je približno 15 minut blokirala Ilirija Haškova vrata. Šele po osmem kotu proti Hašku postajajo domačini živahnejši. Hašk se brani z veliko srečo. V 20. minuti prične močno deževati. V 30. minuti izenači Šiška z ostrim strelom. 3:3. V 35. minuti doseže Agić zopet vodstvo za Haška. V 44. min. prosti strel skoraj s kazenske črte proti Hašku. Košenina zastrejša tik gola. Lepa skupna igra Omara in Šiške prinese v 44. minuti po Šiški izenačenje. V 45. minuti sodnik iz nerazumljivega vzroka ne odpisika in podaljša igro za pet minut. Tik pred koncem zabije Ilirija, ki je ostro pritiskala, zmagonosni gol.

Postavi moštev: Ilirija: Kreč—Strehovec, Verovšek—Pleš, Lado, Košenina—Rihar, Šiška, Oman, Dobriet, Berglez. Hašk: inž. Rot—Koch, Bivec—Manjanović, Koliba, Kunst—Wolf, Hitrec, Agić, Leimert, Jeren.

Sicer je dobro sodil g. Schnellor, vendar pa je spregledal dva važna foula v škodo Ilirije. Eden teh foulov je bil v kazenskem prostoru.

Nadaljevanje prvenstva v Ljubljani

ASK Primorje : SK Jadran 6:1 (5:1)

Ob skrajno neugodnem vremenu sta morala včeraj odigrati prvenstveno tekmo ASK Primorje in SK Jadran, ki se je vršila pred maloštevilno publiko na igrišču ASK Primorja. Teren, ki je bil sprva vsaj deloma znošen, se je med nalivom v drugem polčasu popolnoma zmečkal, kar je seveda v veliki meri vplivalo na formo obeh moštev, posebno pa ASK Primorja. V prvenstveni tabeli je sedaj ASK Primorje s 4 točkami na vodstvu, dočim je SK Jadran ostal na zadnjem mestu. Njegove šanse v tem razredu nikakor niso rožnate in v najboljšem primeru ne sme upati na več kot dve točki v letošnji jeseni.

Včerajšnja zmaga

ASK Primorje : SK Jadran 6 : 1 (5 : 1) ni presenetila, dasi se prvak, ki je nastopil z Zemljakom kot desnim branilec, ni pokazal z najboljši strani. Dočim je njegov napad v prvem polčasu lepo kombiniral in zabil pet efektnih golov, je v drugem polčasu skoraj vse ostalo na nogah Jadranove obrambe. Vsekakor je treba upoštevati, da teren ni dopuščal sigurnih udarcev in je mnogo akcij po sreči obtičalo pri nasprotni obrambi. Dočim je imela krilska vrsta še dovolj posla, je prišla obramba le redko v akcijo. Vratar je menda samo enkrat interveniral. Edini gol je padel iz enajstmetrovke.

Moštvo SK Jadrana se pozna pomankanje treninga. Igralo je

obupno defenzivno igranje. dočim napada na pravem mestu skoraj ni bilo opaziti. Posamezne prodore je izjalovila sigurna obramba Primorja. Ogromno delo je opravila ožja obramba Jadrana, ki skoraj vsjo igro ni prišla do sapa. V drugem polčasu je z mnogo sreče obranila svoja vrata — razen enajstmetrovke — brez nesreče. Vratar Vidmar je pokazal par lepih parad iz starih dni Jadrana in je ubranil tudi ostro streljano enajstmetrovko, vendar nosi tudi del krivde za dobljene gole.

Igra je od početnega udarca do zaključka potekala

v absolutni premoči zmagovalca Moštva so igrala dovolj fair, vendar je sodnik izključil dva Jadranca in enega Primorjasa, kar je bila gotovo zelo ostra kazen. Kakor izvemo, hoče sodniška sekcija z rigoroznejšimi ukrepi preprečiti surovo igranje.

Sodnik g. Pevalek je imel slab dan. Predvsem je bil glede presoje foulov preostrog: tudi tri enajstmetrovke (dve proti Jadranu in eno proti Primorju) so bile precej problematične. Popolnoma nerazumljivo pa je, zakaj ni igre odviljal vsaj 10 do 15 minut pred rednim potekom, ker je vladal na prostoru že tak mrak in žoge sploh ni bilo več videti. Tudi o drugih prestopkih po našem v taki tomi ni več mogoče razsojati.

Publika je tudi včeraj na vse načine protestirala proti sodnikovim odločitvam, tako da je moral sodnik opetovano prekinjati igro in zaprositi za intervencijo službojočih organov. Neprimerno obnašanje na naših sportnih prostorih presega vse meje in skrajni čas je že, da odločujoči faktorji zavestijo vse sile, da preprečijo ta kvarni pojav v našem mladem sportu.

V predtekmi je rezervna ASK Primorja zmagala brez težav nad rezervo Jadrana s 4 : 1 (2 : 0).

Mariborski nogomet

I. SSK Maribor : SK Železničar 6:1 (3:0).

I. SSK Maribor je nastopil topot v spremljeni postavi v napadu in je predvedel krasno igro z lepimi kombinacijami. Tekom prvega polčasa je bilo treba postaviti zopet spremeniti, ker je bil srednji krilec Unterreiter vplodovan. Zamenjave v moštvo niso vplivale na potek igre. Moštvo je dobro vigrano in tehnično izvežbano ter danes ni bilo videti slabe točke na njem. Železničarji so igrali zelo požrtvovalno in imeli v branilcu Wagnerju najboljšo moč. Krilska vrsta je opravila ogromno delo, vendar je morala kapitulirati pred dovršenimi kombinacijami Maribora. V napadu se je odlikoval Polak in Mešiček na krilu. Sodil je g. Mohorko dobro. Mladina Maribora je v predtekmi zmagala nad mladino Železničarjev s 6 : 2 (3 : 1).

V Ptujju sta odigrala SK Svoboda in SK Ptuj prijateljsko tekmo, ki je končala s 3 : 2 (1 : 2) za Svobodo. Svoboda je postavila enotnejše moštvo in je zmago v polni meri zaslužila. V moštvu sta ugajala vratar in branilec Stros, vendar je manjkalo enajsttorice skupnosti. Sodil je gosp. Frankl dobro.

Slovanski turnir v Pragi

Češkoslovaška : Jugoslavija 7:1 (1:1)

Praga, 28. oktobra. V okvirju svečanosti 10letnega obstoja republike se vrši velik nogometni turnir, ki se za udeležujoče Jugoslavija, Poljska in Češkoslovaška. Danes ob pol 14. se je pričel na igrišču Sparte drugi dan turnirja. Ker je bilo vreme lepo, se je zbralo na igrišču 20.000 ljudi.

Najprej so igrali češkoslovaški amaterji proti poljskim amaterjem. Poljaki so danes popolnoma izmenjali moštvo. Tekma je končala z 1 : 0 za Češkoslovaško.

Nato je nastopila, burno pozdravljena, jugoslovska enajsttorica. Moštvo je bilo danes popolno in je nastopilo v sledeči postavi: Siliš, Ivković, Petrovič, Arsenjevič, Marknovič, Gjorgjevič, Marjanovič, Jovanovič, Sotirovič, Belesin, Najdanovič. Češki profesionalci so nastopili sledeče: Staplik, Pernar, Steiner, Halny, Carvan, Sindelač, Podražil, Soltys, Silny, Puc, Kratochvil. Tekmo je sodil Dunajčan Braun.

Prvi polčas je končal neodločno z 1 : 1. Tudi do 20. minute drugega polčasa se je zdelo, da bo ostal rezultat neodločen ali da bodo Jugoslovenci celo zmagali. Toda v 21. minuti se je pričela katastrofa: jugoslovska moštvo je klonilo in tekma je končala z visoko zmago 7 : 1 za Češkoslovaško.

Zvečer je priredila nogometna zveza v prostorih reprezentančnega doma svečano večerjo za vse udeležence turnirja.

Ostale nogometne tekme

Beograd: Soko : BUSK 3 : 0 (3 : 0). Igra je bila surova: 5 igralcev je bilo izključenih.

Zagreb: Železničari : Croatia 2 : 0 (2:0); Viktorija : Derby 5 : 0 (1 : 0).

Dunaj: Avstrija : Švica 2 : 0 (2 : 0). 38.000 gledalcev. Švicarji so igrali podrežno vlogo. Več Avstrijcev je bilo poškodovanih. Tekma šteje kot kvalifikacijska tekma za evropski pokal Prijateljske tekme: Nicholson : Sportklub 2 : 1 (0 : 1); Wacker : Hortia 4 : 2; Brno : Amaterji

ZAVAROVALNICA „CROATIA“

je preselila svoje poslovne prostore v lastno hišo

SELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 4. PRITLICJE

Dunaja 9 : 7 (4 : 2); II. liga Avstrije : II. liga Madžarske 1 : 1 (0 : 0).

Budimpešta: Ferenczvaros : Rapid (Dunaj 7 : 1 (3 : 0); 20.000 gledalcev. FTC je igral odlično; gole so zabil Takacs 3 in Turay ter Kohnt po 2. Za Rapid je ustrelil častni gol Horvath. Tekma je prvi finale za srednjeevropski pokal. Prvenstvene tekme: Hungaria : Kispest 2 : 1 (1 : 1); Sabaria : Basya 2 : 1 (0 : 1); Somog : Bocsaky 3 : 0 (1 : 0).

Krakov: Dunaj : Krakov 2 : 1 (1 : 0); 8000 gledalcev.

Kolesarstvo

Zmagovalec -- Joso Šolar (Ilirija)

Včeraj se je vršila jubilejna kolesarska dirka za prehodni pokal, poklonjen ob priliki 40-letnega obstoja slovenskega kolesarstva — po bivših članih »Kluba sloven. biciklistov Ljubljana 1887.« na progi Ljubljana - Trebnje - Ljubljana (km 100). Tik pred startom je pozdravil dirkače v imenu bivših članov K. S. B. L. gospod Josip Jakopič, nakar jih je g. major Josip Jaklič v jedrnatih besedah vzpodbudil za vztrajno sportno delo. Prehodni pokal je branil g. Joso Šolar. Kljub izredno slabi cesti so dosegli dirkači izborne čase, in sicer: 1. Joso Šolar (motokolesarski klub Ilirija) 3 ure 37 min. 9 sek.; 2. Franc Abulnar (ASK Primorje) 3 ure 47 min. 41 sek.; 3. Maks Peršin (Ilirija) 3 ure 47 min. 41 in ena petina sek.; 4. Vilko Meze (Ilirija) 3 ure 47 min. 41 in dve petine sek. G. Josu Šolarju je g. Jos. Jakopič izročil prehodni pokal v trajno last. Dirki so prisostvovali številni bivši člani K. S. B. L. Kljub najslabšemu deževnemu vremenu je dirka potekala v polnem redu in brez nezd.

Službeno iz JHS, Danes zvečer ob 21. v posebni sobi kavarne »Emona« izredna seja uprav. odbora. Zaradi važnosti je udeležba vseh odbornikov nujno potrebna. — Tajnik.

ASK Primorje, (Centralni odbor). V torek 30. t. m. ob 18. obvezan sestanek po dva pooblaščenih delegatov nogometne, lakoatletske, plavalne in hazenske sekcije. — Tajnik

SAMO SE DANES

ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri si lahko še ogledate divno lepi

Stari Heidelberg

velefilm, ki je zvel svoje bajne krasote tudi v Ljubljani nedosegljiv triumf

Rekord navdušenja! Nad 6000 posetnikov tega spreda!

V glavni vlogi božanski ljubavni par

RAMON NOVARRO

in NORMA SHEARER

Telefon 2124.

ELITNI KINO MATICA

Topla jesenska nedelja

Ljubljana, 28. oktobra.

Današnja nedelja je bila še vedno topla. Pihal je že dopolno tople veter, ki je priganjal težke oblake na sever. Že tekmo dopolneva se je parkrat vili dež, a se je zopet pokazalo sonce. V splošnem vreme ni preveč motilo slovesnosti desetletne osvobojenja, o katerih poročamo na drugem mestu.

Na prostoru SK »Ilirije« se je dopolne vršila zanimiva prireditve Aerokluba, na kateri so tekmovali s poskusi raznih zrakoplovnih modelov. Na prostoru »Ilirije« se je zbralo mnogo občinstva, zlasti mladine, ki je z veliko pozornostjo sledila posameznim poskusom.

Napovedani protestni shod privatnih namščencev v Mesnem domu proti poslabšanju naredbе o odpiranju in zapiranju obratovalnic se zaradi premalega odziva ni vršil in so prireditelji po kratkem čakalnju shod odpovedali.

Kakor dopolne so Ljubljanci tudi popoldne po večini ostali v mestu. Kmalu se je namreč vili dež, ki je pokvaril izletne načrte.

Dozgodok nedelja ni dala posebnih in se je v nedeljskem jutru zbudilo na policiji le par že znanih razražajčev, ki smatralo noč od sobote na nedeljo najprimernejšo za izlet v deželo alkohola.

Samomor bolnega siromaka

Maribor, 28. oktobra.

Pred devetimi dnevi je odšel neznan kam od doma vpočen železničar Tomšič. Mož je bil dolgo živčno bolan in je večkrat izjavil članom svoje družine ter znancem, da je njegovo stanje obupno. Ker moža ni bilo domov, je to njegova žena prijavila policiji, ki je za izkuzin Tomšičem poizvedovala, toda brez uspeha.

Danes dopolne pa je neki ribič pod gostilno »Pri klavnicah« začel s svojim trnkom čudno svaro. Vlekel je in vlekel ter mislil, da je ujel težko ribo. Nenadoma se je pa pokazala iz valov človeška roka. Ribič je poklical svoje tovariše in izvlekli so iz vode moško truplo, ki je bilo že precej razpadlo in je potemtakem moralo ležati v vodi že teden dni. Obleka je pa bila še dobro ohranjena in žepi so bili polni kamena. Kmalu so ugotovili identiteto nesrečnika: Tomšičeva žena je v nlem spoznala svojega moža, ki je zaradi neozdravljive živčne bolezni izvršil samomor. Nesrečnik zapušta očlansko družino.

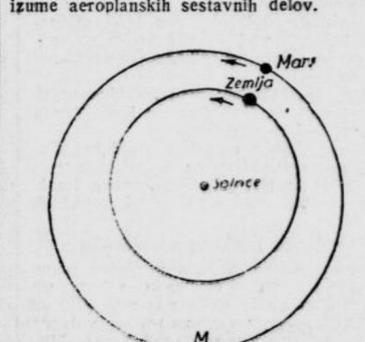
Iz Pariza na Mars v 45 dneh

V Parizu živi bogataš, ki je razpisal veliko nagrado za onega, ki bi prvi dosegel v raketi enega izmed planetov našega osolnča. Listi so se o stvari takoj na dolgo in široko razpisali in postregli senzaciji lačnemu občinstvu z različnimi zanimivimi podrobnostmi. Tako n. pr. s pikantno vestjo, da je mecen od tekmovalca izključil planet Mars, češ da je spriču njegove bližine (Mars loči od naše zemlje 80 milijonov kilometrov) igrača dospeti nani...

Čudaškemu bogatašu je ime André Hirsch. Člani razsodišča ki razpolaga z nagrado, pa so ljudje z zvenečimi imeni, kakor Jean Penin, imeitelj Noblove nagrade, general Ferrier, ustanovitelj onazovane postaje na Eiffelovem stolpu, profesor Lallemant, predsednik ugledne »Société Astronomique de France«, romanopisec J. H. Rosny, član Concourtove akademije in mnogo drugih. André Hirsch sam je znan astronom, po poststranskem poklicu pa je — ravnatelj »Crédit Mobilier Français«, ene največjih pariskih bank.

Razpis natečaja

»Pred vsem naj povdarim.« je začel pripovedovati Hirsch nadležujočemu novinarju, »da misel o razpisu nagrade ni moja. Spočela sva lo skupno z Esnault - Pelterierjem čigar ime vam bo gotovo znano.« Esnault - Pelterie je odlični aviatik in znan astronom ter eden najzanimivejših francoskih mož: že leta 1906 je napovedoval aviatiki veliko bodočnosti in si je dal kot praktičen človek patentirati številne izume aeroplanskih sestavnih delov.

ki sicer ne bo rešeno že jutri, morda tudi ne v desetih ali dvajsetih letih, prav gotovo pa v petdesetih letih. Letalci se popeli že deset tisoč metrov visoko. Mimogrede naj omenim, da je neki zaloznik deponiral pri naši »Société Astronomique« 15.000 frankov za onega pilota, ki bo prvi dosegel višino 100 km — in je vprašanje časa, kdaj bo ta nagrada izplačana. Današnji človek je že gospodar nad privlačnostjo zemlje: pot do planetov mu je odprta!

»Seveda bo treba premagati še marsikako težkočo in rešiti mnogo problemov. Potovanje v vsemirje je komplicirana veda. Najvažnejši je

pirotehnični problem

t. j. problem razstreljiva. Dalje je kemični problem: najti je treba snov, ki bi se pri velikanski temperaturi ne stopila in ki bi brez škode prenesla eksplozijo. Nič manj važen ni matematični problem: vprašanje časa in hitrosti. Pozabiti tudi ne smemo čisteza mehničnega vprašanja, namerjenja in ustreljenja in neposred astronomskega problema: vsemirskemu potniku je kakopak potrebno navigacijsko znanje!

»Danes delamo samo z matematičnimi tabelami in slepmišimo okoli teoretičnih in principijelnih vprašanj. Jutri bodo že svigale prve rakete v brezdanji prostor. In po-jutrišnjem: redni promet med zemljo in luno v torkih in torkih urah: ali: iz Pariza na Mars v 45 dneh!

Otvoritev čl. oddelka knjižnice Delavske zbornice

Ljubljana, 28. oktobra.

Danes se je vršila v čitalniških prostorih palače Delavske zbornice na Miklošičevi cesti slovesna otvoritev češkoslovaškega oddelka knjižnice Delavske zbornice. Otvoritve se je udeležilo veliko število v Ljubljani bivaločih češkoslovaških državljanov s konzulom g. Reslom na čelu. Zborovalce je pozdravil za Delavsko zbornico g. S. e. d. e. i. kakor je imel predsednik kulturno-prosvetnega odseka Delavske zbornice g. Juvan v daljši govor, v katerem je očrtal prizadevanje Delavske zbornice za izobrazbo delavcev ter poudarjal dejstvo, da se vrši otvoritev češkoslovaškega oddelka haš ob 10-letnici osvoboditve obeh bratskih narodov. G. konzul Resl se je s prisrčnimi besedami zahvalil Delavski zbornici, da nudi češkoslovaški družini v Ljubljani svojo čitalnico in razpolaga, nakar sta govorila za IČL g. Čermak in ravnatelj g. Pustoslavšek.

KINO IDEAL

Vrhunec senzacij in atrakcij

Cirkus Royal

film napete vsebine in najboljših igralcev

Radiočlovek. — Salto mortale. — Divje zveri. — Kače. — Ljubezen. — Trpljenje in smrt. — Velenapeto! Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Gojencem gledališkega tečaja ZKD

Sporočja Zvezno tajništvo, da je vest o preložitvi prihodnje vaje od torika na današnji ponedeljek netočna in da se vaje vrši kot običajno v redu jutri, v torek 30. t. m. ob pol 8. zvečer na običajnem mestu. Tajništvo ZKD.

PULOVERJI

Jumper obleke, telovniki, jopice ter priznana najboljša nogavice in rokavice v velikanski izbiri

P. MAGDIČ, LJUBLJANA

„Povratek“

je ganljiva slika troljenja vojnih ujetnikov, njih hrepenjenja po domovini in svojih. — V glavnih vlogah GUSTAV FRÖHLICH in DITA PAULIO

Pridel Pridel Prid!

ELITNI KINO MATICA

Zanimivosti iz naših krajev

V Beogradu je gibraltarski anglikanski škof dr. Hicks, Svrlha nekovega prihodni ni samo obisk angleške kolonije v naši državi, nego tudi razgovor z zastopniki srbske pravoslavne cerkve, s katero se nahaja anglikanska cerkev, v tesnih zvezah. Gibanje za zblizanje med obema cerkvama, anglikansko in pravoslavno, traja že dalje časa in ima, kakor je podoba, med odločilnimi činitelji pravoslavne cerkve vedno več pristašev. Na čast škofa dr. Hicksa je priredil snoči minister za vere banket pri »Srbskem kralju«.

V soboto dopolne je preminul v Beogradu v 85. letu starosti Pera Manojlovič, srbski javnosti znan po svojih prerokovanih seizmičnih polavov in potresov. Rojen je bil v Srbobranu v Bački. Stopil je v avstrijsko vojni akademijo in pozneje kot avstrijski oficir dokončal študije na geografskem zavodu na Dunaju. Za časa prve turške vojne je Pera Manojlovič stopil v srbsko vojsko kot dobrovoljec. Ostal je v Srbiji. To večletni konzularni službi je prešel kot uradnik v generalno direkcijo železnice, kjer je ostal do svojega vpoklenja. V začetku letošnjega leta je izdal zanimiv grafičkon s proznozami deževnih dni in potresov.

Včeraj popoldne se je obesila v restavraciji »Sokol« na Sušaku ruska plesalka Aleksandra Novoselska, stara 38 let, ki je bila v zadnjem času članica družbe »Vesela kokoš« pod vodstvom Gabajevga Družba je gostovala v restavraciji »Sokol« ter njene prireditve občinstvo zelo množično in vilo posečalo. V zadnjem času so onazili, da je Novoselska bila zelo zamišljena, nihče pa ni slutil, da se pribavila k samomoru.

Preselitev pošte v Mostah

V dneš 30. in 31. oktobra se bo preselila pošta v Mostah pri Ljubljani v druge prostore in bo zaradi tega za poslovanje s strankami zaprta. Došle brzojavke bo dostavljala pošta Ljubljana I.

Moderna ženska in materinstvo

Rosita Forbesova

Omejiti normalne funkcije ženske narave na funkcijo žene in matere je prav tako nelegitimno, kakor kazati moškemu, da so bojevitosti zveri. — Teorija, da je edina naloga ženske ohraniti človeški rod, izvira še iz časa, ko je bila edina naloga moških boj, kateremu jih je gnala njihova krvočolnost. Obe stališči sta danes zastareli. Zakon je najzanimivejša, pa tudi natežna naloga na svetu in odgovornost za njegov uspeh ali neuspeh mora biti enako razdeljena na oba zakonska dela.

V davnih časih je mož, odet v kožo, izpostavljati svoje življenje, da bi branil imovino, ki jo je njegova žena pridobivala s trdom svojih rok pri obdelovanju zemlje. V omih primitivnih časih je bilo materinstvo samo del ženske poklica in upravičeno je bilo mnenje, da domeni vsak otrok povečanje plemena ali družine, o položaju, katere je odločalo število članov. V današnjem času, ki se bori proti vojni in v katerem se človeška moč hitro nadomešča s strojno silo, ne služijo otroci samo namenu voine.

Teorija, da mora vsaka ženska, kakršne koli so njene fizične in duševne zmožnosti, stremeti za tem, da bodi si tudi v preoblikovani državi poveča število prebivalstva v škodo svojega zdravja in svoje ekonomske zmožnosti — je odgovorna za umazano, preoblikovano predmestja volemet, za prenapolnjene tovarne in umobolnost, za nezaposelnost, siromaštvo in hudodelstvo. — Ako naj pridobe ženske v sodelnosti kak vpliven položaj, potem morajo v borbi za enakopravnost v prvi vrsti stremeti za tem, da omejujejo porode in s tem ono zlo, ki bi ga utegnili povzročiti preoblikovnost.

Moderna žena nikakor ni manj sposobna za materinstvo, toda živilske razmere in mnogokrat silijo k temu, da se udeležuje borbe na delovnem polju in tako povčuje zaslužek svojega moža ter obenem ustvarja svojim otrokom lepše in boljše živilske pogoje.

Tehnični in strojni napredek je upropastil domače delo. Izobrazba je razširila žensko obzorje daleč preko meji prošlih generacij. Fizične vaje, razumna moda, zadostno bivanje na svežem zraku in boljše spoznavanje higijene, vse to je znatno izboljšalo

zdravje žensk. Današnja ženska je mnogo sposobnejša za pridobitno delo, kakor naše stare matere; ona lahko opravlja domače posle, oskrbuje otroke, obenem pa zasluži in prinaša v hišo denar. Geslo današnje ženske mora biti »kvaliteta« in »kvantiteta«. Materinstvo je morda naisebičnejše razkošje na svetu. Toda če se vračajo moderna dekleta iz raznih šol, delavnic, pisarn itd. k onemu materinstvu, ki je smatralo svoje otroke za osebno lastnino brez individualnega značaja ali naziranja, ki naj se razvija pod strogim nadzorom svojih roditeljev po mišljenju stare generacije, tedaj uničujejo ženske svojevoljno vse one izglede, ki so si jih pridobile s svojimi duševnimi in telesnimi sposobnostmi in s svojim stremeljenjem, da se udeleži enako uspešno izven doma, kakor tudi v krogu domačega ognjišča.

Ni vsak človek sposoben biti mož ali oče in nevarno je naziranje, da bi se ženska bolje obnašala v kuhinji in otroški sobi, nego v poklicu zdravnika, kemika, književnika, oglasnega agenta, knjigovodje, urednika ali vodje trgovskega podjetja. Ako je materinstvo poklic, tedaj je višja mislija biti oče. Jaz sem prepričan, da bi bili izključno bodoči generaciji bolje zaročeni, ako bi možki in ženske očetovstvo smatrali za isto kakor materinstvo.

Mladenci in mladenke morajo v bodočnosti delati in sicer neumorno delati, današnja ženska se ne sme vdajati zakonu ali materinstvu slepo, samo da bi zadovoljila svoje nagone — ampak mora misliti tudi na to, keke izgleda za bodočnost more nuditi svoji deci. Čim bolj se bosta razširila obzorje ženske ter njen delokrog, tem bolj se bo razvil v njenih hčerkah in sinovih duh iniciative.

Črnogorske pripovedke

Kateri je bolji

Vojvoda Marko Miljanov pokliče k sebi Stojana Vukičeva in Milijana Paunova in vpraša: »Kateri od vaju je bolji, da mu podarim puško?«

Milijan odgovori: »Jaz sem bolji od Stojana, ker sem ubil 18 mož in jih pet posekal. Stojan pa ni nikogar ustrelil, niti posekal.«

»Jaz sem pet ljudi rešil očividne smrti, kar ve vojvoda Marko in vsi Kuči. Menda sem jaz bolji,« reče Stojan.

Vojvoda Marko pa: »Oba sta dobra. Puške ne dam pa nobenemu. A vedno je težje biti dober in plemenit človek nego žul. Bolje je ljudi otepi smrti nezoli goniti jih v smrt.«

Vojvoda kučki in vasojeviški

Vojvodi Marko Miljanov in Milijan Vukov sta sedela s svojimi plemeniki na Komu ter se često prepirala glede meji med Kuči in Vasojeviči. V tem prepiru se vojevoda Marko razliuti, vstane in prime za sablo. Da bi ga pomiril, reče vojevoda Milijan: »Tako! Ti stoji, jaz bom pa sedel, pa pripovedujmo.«

Vojvoda Marko nato zopet brisede k Milijanu.

»To mesto je res izvrstno za ribji lov. Ujel sem že pet rib.«
»Danes?«
»Ne, letos!«

Marko Miljanov in Pemba Jakupova

Marko Miljanov pride neki dan na sestanek k Jakupu Feroviču v Plavo. Pemba Jakupova žena, je gledala z okna Marka. Jahajočca na konju. Slišala je o niem kot o velikem možu, ga premerila po stasu in obrazu ter videla, da je isto toliko diven kolikor slaven in dober, pa reče svoji drugarici, ki ga je takisto opazovala skozi okno: »Silen vlah. Bog dai, da ne bi ostalo sledu po njem!«

Tovarišica da ga pomiluje:
»Nikar tako ne govori, nesrečnica! Čeprav je Srb, bi bilo greh, da se zatre takšen možak.«

»Vem, kaj pravim. Sai kozar koli zapusti za seboj, nihče ne more biti tak kot on. Zato je bolje, da ne bi imel nikogar, vsaj sramote ne bo.«

Maraš Markov in Marko Miljanov

Kapetan Maraš Markov, katolik iz Zatriječa, pride neki dan k voivodi Marku Miljanovu na Medun, ki je bil obkrožen z velikim številom svojih seliakov, in mu zakliče od vrat:

»Pomoz! ti Bog, Marko Miljanov!«
»Dobra ti sreča, kapetan Maraš! In veli, naj mu prineso stolic, da vs vseh, Maraš, zakaj me vsi ljudje kličejo: voivoda Marko, ti edini pa: Marko Miljanov?«
»Vojvod je dosti, a Marko Miljanov je samo eden,« se odreže Maraš.

Vedno zadosti

Ilija Veljov Djuški iz Brskuta je slovel kot jako gostoljuben človek. Ne da bi svojem javil, ti je povabil koga na obed ali večerjo. Ko so mu domačini očitali: zakaj kliče ljudi, a jih nima s čim pozostiti, je samo odzvarjal:

»Imam, tako mi duše, vselej dosti: dobre volje in kar se naide.«

Želja Miča Iličkovića

Ob neki priliki je vprašal kujar Danilo zbrani narod in perjanike, kaj bi bilo komu najmilejše.

Eden reče: dobro posestvo, drugi: lepo orožje, tretji: izvrstna obleka, itd.

Ker Miča Iličkovića ni nič odgovoril, a kujar ga je dobro poznal kot duhovitega moža, mu veli:

»A ti, Mičo, česa bi si ti najbolj želel?«
»Ker me že poprašuješ, gospodar, ti povem po pravici. Jaz bi najraje, da se povzmem na vrh Lovčena, pa tu da se razširim in okamenim, razume se, da bi mi Bog dal, da še malo bolj vzrastem, da bi me mogli videli z morja in s kopnega.«

Humor nadičitelja Lavriča

Lavrič si je sposodil pri župniku neko orodje, kakšno je bilo, se danes ne spominjam več. Lavrič je trdil, da je dotično orodje župniku vrnil, župnik pa nasprotno, da orodja ni dobil in da ga ni v župnišču. Najraje sta smela oba prav in je orodje izmaknil tretji. Toda župnik je zahteval orodje nazaj. Lavrič pa je trdil, da ga je že vrnil. Tako sta se prekalta dolgo časa, a nazadnje pravi župnik: »Dobro, naj pa sodišče odloči.«

»Tudi dobro, pa naj sodišče odloči,« pritrди Lavrič.

Moža sta se razšla in moti se vsak, kdor misli, da v sovrastvu, Občevala sta tako prijateljsko, kakor prej in oba sta se zanimala, kako se bo obnesla zadeva pred sodiščem.

Prišel je dan obravnave pri sodišču v M., kamor je bilo skoraj dve uri daleč z vozom. Župnik se je že pripravil, da se odpelje. Lavrič pa je še vedno hodil v copatah okrog šole.

»No gospod Lavrič, ali še ne greva? Voz je pripravljen,« pravi župnik.

»Gospod župnik, ne morem. Čevlje sem dal popraviti, ta preklemani čevljar pa jih še ni popravil, dasiravno sem mu naročil, da morajo biti do danes jutraj gotovi,« odgovori Lavrič. Župnik razmišlja nekaj časa, nakar ponudi Lavriču par svojih čevljev, samo da bi ga spravil s seboj. Lavrič je ponudbo takoj sprejel, v hpu se mu je pa v glavi že tudi rodil načrt, kako bo izplačal župnika...

Prideta pred sodnika. Župnik trdi svoje, Lavrič svoje. Prič nobenih in sodnik je bil v zadregi, kako naj odloči. Ker se prekalneje loče večer sem in tje, pravi Lavrič: »Veste gospod sodnik, gospod župnik so včasih strašno čudni. Vtepejo si nekaj v glavo in od tega ne odnehaajo za nobeno ceno. Nazadnje sami verjamejo, da je to res, kar so si vtepli v glavo. Če bi jim n. pr. sedaj padlo v glavo, da so tile čevlji, ki jih imam na nogah, njihovih, pa bodo potem trdili da so res njihovi.«

»Lej ga falota,« se razburi župnik, »ali morda nisi?«

»No, le poglejte, gospod sodnik, kaj sem vam rekel! Gospod župnik bodo sedaj to trdili in če bi se svet podrli!«

Župnik je trdil, da so čevlji res njegovi. Lavrič je bil hudomušno namigaval, kakor bi v župnikovi glavi ne bilo vse popolnoma v redu. Sodnik je »bravljivo« preloži, češ da naj prideta drugič. Sodnik je poznal Lavriča kot šaljivca in se mu je takoj zdelo, da tu nekaj ni v redu. Dugič potem nista prišla več, ker sta se med tem pobotala. Lavrič pa je bil zadovoljen, da se mu je dovtip posrečil. R. P.-ič.

Ako še ne veš

Za zgodovino letalstva

Prvi avijatik, o čigar poletih imamo izpričane viire, je Bartholomeu de Gusman, rojen v Santosu (Brazilija) okoli 1. 1685. Preselil se je v Evropo, je z 20. letom poskušal letati po zraku. Španska kraljica ga je štela in ga priporočila portugalskemu kralju. Redovnik Gusman se je naselil v Lisboni ter izumil pripraven stroj, na katerem je 8. avgusta 1709. pred mnogobrojnim občinstvom sfrčal raz stolp »Casa da India«, plaval precej daleč in pristal za trgov Tenreiro de Pace. Takoj mu je narod zvrzel vzdevek »Jastrebec«. Inkvizicija je smatrala ta čin za vražjo čarobno in Gusman toliko da ni bil obdolžen sodelovanja s hudicem. Vsekakor je upustil nadaljnje poskuse.

Ekiskinski dnevnik

Ima najmanjšo naklado: izhaja namreč v enem samem izvodu, to pa na stanjšani tju-lenjevi koži, po kateri se črtkajo pismenke s sivanko. Časnik roma iz rok v roke in ljudstvo ga baje kaj rado čita. Vendar ima eno slabo stran: preden dospe do poslednjega naročnika, so se novice že postarale.

Argentinec o našem svetu

Argentino Rossani, bivši konzul v Splitu znan kot slikar in slovstvenik, se z veseljem spominja naših krajev. Evo pisma, ki ga je poslal koncem septembra iz Asunciona našemu sodniku (Razprti stavki so nespremenjeni vzeti iz španskega izvirnika.): Dragi prijatelj! V nekaj dneh upam biti docela svoboden in vam popolnoma na uslugo, da vam poskrbim nekaj knjig, ki si jih želite. Zadnje čase sem imel mnogo posla. Ustanovil sem v tem mestu »ATENEO PARAGUAYO« in to veste kolikokrat dela. Vendar menim, da v kratkem odidem v B. Aires delovat v kako drugo ministrstvo, ker sem se naveličal konzulovanja. Kakih šest let ostanem bržkone v B. Airesu, potem pa poskusim priti nazaj v mojo ljubečo Jugoslavijo, ker mi vaša zemlja jako ugaja. Zeleni bi se iz vsega srca vrniti toda ne kot konzul ampak kaj več... saj me razumete Minister na primer. A kedaj ne vem. Ja sam bio puno sretan u Jugoslaviji i mislim uvijek Mosore, Dinara, Kozjak! Kadar si živel v Jugoslaviji ter to ljubil kakor jaz, težko odhajaš iz ne. Prebil sem jako lepe ure v vaših domovini in malone sinovska čuvstva moram imeti do nje, ljubim profesor in prijatelj. Pišite mi često, saj močno brehenim do vaših naročilnih pismilite mi publikacije: vaška jezika nisem še dočista pozabil, svoj čas sem za precej dobro govoril Ali na žalost ga po malem pozabljam, ker ni vaje. Hvala za razglednico z Golice Naslovite mi še katero, so prav čedne, in kadar lazite na gore, se spominjajte, da oni American ki slihi na ime Rossani, ljubi hribe vaše dežele in jih je pogosto opeval s svojo skromno lipo. Ja sam planinar, brate... iz srca. Danes dovolim, krenek niem in ako vidite prijatelja Kopača, tudi niemu čvrsto obliem.

L. Mikuš

MESTNI TRG STEV. 15
Tvornica dežnikov, založna sprehajalnih palic

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da je naš dragi soprog oče, stari oče in tast, gospod

Rupert Šembrek

danes po kratki, mučni boleznii previden s tolažili sv vere mirno preminul.

Pogreb dragoga pokojnika bo v ponedeljek ob pol 3. pop. iz hiše žalosti, Zelena jama št. 156.

Zelena jama, 27. oktobra 1928.

ZALUJOCI OSTALI

Mali oglasi

Naročila in vse dopise, ličote in malih oglasov, je poslal na Oglasni oddelk Jutra, Ljubljana, Pristojbina, Tel. št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v parredovalno in socialno namenu običajno, vaka beseda 50 par. — Najmanjši zrak Die 5. — Pristojbina za tifo Die 5.

Uje pristojbina je uparila li obemem s saročilom, a cer n oglas se orobajo Čekovna račun pošla kra silnica ljubljana, št. nber

žanbu, dopisovano in oglas trgovske uli reklamnega značaja: vaka beseda Din. — Najmanjši zrak Die 10. — Pristojbina za tifo Die 5.

Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov je plačati posebno pristojbino Din 2.—. Za naslove kličite telef. št. 3492, 2492 ter ekspozituro v Šiški telef. št. 3203.

<p>Sprejem zastopstvo za Hrvaško Primorje, Goraki Kotor, Liko in Dalmacijo, kjer sem dobro vpeljan. — Sprejem le dobro izdele ali pa sezonske predmete. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p> <p>Postrežnica išče zaposlenja. Sprejme tudi kranje nogaiv na dom Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p> <p>Delo za prepisovanje s strojem sprejem na dom Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p> <p>Trg. pomočnika začetnika, sprejem takoj Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p> <p>Pletilje in učenke sprejem takoj pod ugodnimi pogoji Naslov v ogl. oddelku »Jutra«.</p> <p>Trg. vajenca poštenega, sprejem s vso oskrbo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p> <p>Trgovko ki bi vodila samostojno trgovino v mešanem blagom na deželi, iščem Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«.</p> <p>Kroj. pomočnika za valiko delo sprejme takoj Adolf Ploj, kraj. Dob. Domžale.</p>	<p>Dobro kuharico z večletnimi sprejvali, samostojno, ki bi opravljala tudi druga hišna dela v starosti nad 30 let. Iščem. Ona, ki se ne boji samote, naj se javi na oglasni oddelk »Jutra« pod »Sama«.</p> <p>Natakarica z 2-3.000 Din kavičve se sprejme za na novo vpeljano dobro izdele gostilno v centru Ljubljane. Cenj. ponudbe pod »Natakarica« na ogl. odd. Jutra.</p> <p>2 kroj. pomočnika za boljše konfekcijo sprejme Franc Kosmač, Smlednik.</p> <p>Stavbenik absolvent tehnične srednje šole v Ljubljani, sprejem išče nameščenja Gre tudi izven Slovenije. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«.</p> <p>Prodajalka želi mesta v mešani trgovini na deželi. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«.</p> <p>10 fantov rokodelcev, 2 vajena konj, sprejme vsako delo. Gre do 15-imi ali za poljska in domača dela. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«.</p> <p>Prodajalka s triletno prakso v kveperijski trgovini, išče mesto. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p> <p>Kot pisarniški sluga išče mesta vsjačine prost mladenci. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«.</p> <p>Mladenič prost vojačine, vajen pisarniških del, išče primerne službe Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p>	<p>Trgovski pomočnik špekerije, mlajši mož, popolnoma verziran — vešč strojeplaja in knjigovodstva. Išče primerne mesto. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«.</p> <p>Lesni manipulant začetnik, zmožen strojeplaja, knjigovodstva, slovenske in italijanske korespondence, želi primerne službe Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p> <p>Bivši orožniški podoficer star 31 let, emaki, z večletno pisarniško prakso. Želi nastopiti službo pri kakem podjetju v pisarno. Vešč slovenskega, srbohrvaškega, nemškega in italijanskega jezika. Želi najraje kje v bližini Ljubljane ali Celja. Ponudbe v ogl. odd. Jutra pod 27-28.</p> <p>Strojni ključavničar z najboljšimi referencami išče odgovarjajoče mesto. Ponudbe pod »Vsega zmožene« na ogl. odd. Jutra.</p> <p>Bivši mornariški podčastnik z lepim rokopišem, znanjem slov. in srbo-hrvaškega jezika v govoru in pisavi, vešč pisarniškega poslu, išče primerne službe, zaposlenja kot pomožni knjigovodja, blagajnik ali ošič. Nastop takoj ali pozneje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Posten in vetrjen 2477«.</p> <p>Trgovski pomočnik izveščan v mešani stroki, star 22 let, prost vojačine, zmožen tudi kofiranja, išče kjerkoli službo. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«.</p> <p>Povečevalni aparat fotografski, nov, po nizki ceni naprodaj. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«.</p>	<p>Foto Dve novi, najfinejši kameri 6 1/2 x 9 cm: »Tropen-Adoro« s dvojnimi iztegnimi Zeiss-Tessar 1:4,5. »Dino-plast«, kvadrat v urojnem iztegom Tetraplast 1:4,5, zaradi nabave večjega formata naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p> <p>Lončeno peč skoraj novo, prodam. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«.</p> <p>Pisarniško blagajno prodam po ugodni ceni. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p> <p>Več ptičjih kletk prodam. Na ogled vsaki dan. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p> <p>Frizerski salon za dame prvovrsten, v centru mesta Split prodam. Dobro vpeljano barvanje las in trajno kodranje. Posnelimo da gozpa Jurja, Šibenška ul. 7, Split, Dalmacija.</p> <p>Bukovih drv lepih in zdravih kupim 2 do 3 vagone mesečno. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Bukovina«.</p> <p>Nemško deteljo ca 500 kg. prve in druge vrste, lepo sušeno, preka no oroda po Din 175 kg teo vagon. Stična Fedot Jefimov, Stična, Dolenjska.</p> <p>Krompir za prašiče 300 kg prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p>	<p>Antično pohištvo »Biedermeier Barok«, miso vižno vdano, 6 stolov, divan, omaro s srealom in zrcalo prodam. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«.</p> <p>Jedilnico v najboljsem stanju, ugodno prodam. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«.</p> <p>Novo hišo z gostilno prodam. Stanovanje takoj na razpolago. Hiša obetajo iz 5 sob, 2 kleti, kuhinje, hleva za 3 glave živine — 2 1/2 orala zemlje. Iztoci 75 hi v rina na pol leta. Hiša je oddaljena 7 minut od zelo prometnega kolodvoza v večji vasi na Stajerskem blizu Maribora. Hiša je v dana leta 1927, torej davka prosta. Iztotam se prodava kompleten.</p> <p>žagnj obrat zvani križni jarmenik in bencin - motor Naslov pove oglas. oddelk »Jutra«.</p> <p>Stanovani. barako »parcelo prodam na Kofeljevem Naslov v oglas. oddelku »Jutra«.</p> <p>Hišo z 500 kv. m. vrta, četrt ure od postaje Križe prodam. Več se izve N-65. Gorenjsko, vs Kover. 36338.</p> <p>Lokal na prometnem kraju takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p> <p>Lokal z izložbo, dva prostora, sredi mesta dan takoj v najem. Naslov v oglas. odd. Jutra.</p>	<p>Stanovanje 2-3 sob s prikliznami, v ljubljanski okolici oddam a 1. novembrom. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«.</p> <p>Stanovanje 3 sob, solično, v bližini centra, iščem za 2 osebi. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p> <p>Stanovanje sobe, kuhinje, priklitin in malo vrta za zelenjavo oddam s 15 novembrom starejši stranki brez otrok. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p> <p>Stanovanje za gospode, oddam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p> <p>Poslovni lokali posamezni ali skupni, pripravi za pisarne, v 1. os. II. nadst., nasproti glavne postje oddam takoj ali pozneje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p> <p>Vogalni lokal v Mariboru, lep, na prometnem cestni, event. s stanovanjem oddam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p> <p>Manovarna 2 sobi s kuhinjo v Selenburgovi ulici oddam takoj ali pozneje v podnajem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čistoc«.</p> <p>Stanovanje 2 sob, kuhinje in priklitin, v novi hiši takoj oddam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p> <p>Kletno stanovanje sobe in kuhinje oddam — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p>	<p>Opremljeno sobo s posebnim vdomom v bližini kolodvoza išče uradnik. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod šifro »Soličen uradnik«.</p> <p>Boljšega gospoda sprejem na stanovanje in hranje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p> <p>Gospodično sprejem na stanovanje. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p> <p>Sobo z 2 posteljama oddam — Društvena 64. Polta. Moste.</p> <p>Zelim znanja s krasno črnolesko, siroto čiste pretelčnosti V primeru sporazuma ženitev z jamčeno Djevkrejlja lastna beseda. Prosim ponudbe s sliko, ki se ne zahtevno vrne, na ogl. odd. Jutra pod »Kapital brez ljubezni ni sreča«.</p> <p>Opremljeno sobo preprosto, blizu mestnega središča oddam po zmerni ceni nemu ali dvema gospodom. Naslov pove ogl. oddelk »Jutra«.</p> <p>Opremljeno sobo išče za 1. november boljši zakonski par brez otrok. Ponudbe na oglasni odd. Jutra pod »Boljši«. 36333.</p>	<p>Dober klavir na prodaj. Naslov pove ogl. odd. Jutra. 36347.</p> <p>Zdrave, cepljene svinje, prašičke in prašičice, čiste nemške zlatne bele pasme, 10 tednov stare komad po 270 Din. 14 tednov stare komad po 230 dinarjev, dobavi Franc Kupnik, pošta Podplaj.</p> <p>Pianino dobro ohranjen, poceni na prodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.</p> <p>Harmoniko trivrstno, novo, prodam ali zamenjam za možko ali žensko kolo. Naslov pove oglasni oddelk »Jutra«.</p> <p>Din 10.000 posojila iščem pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Oktober«.</p> <p>Glasovir za vezbanje ugodno na razpolago Kolodvorska 5.</p> <p>Iščemo večje razstavne in trgovske lokale v eni najprometnejših cest v Ljubljani in</p> <p>veščega akviziteria za avtomobile in druge naše proizvode. Ponudbe na Škodove zavode, Selenburgova ul. 7.</p>
---	--	---	--	---	--	---	---